

**Česká školní inspekce
Plzeňský inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIP-470/17-P

Název právnické osoby vykonávající činnost školy a školského zařízení	Mateřská škola Trhanov, okres Domažlice, příspěvková organizace
Sídlo	345 33 Trhanov 33
E-mail právnické osoby	mstrhanov@centrum.cz
IČ	60611006
Identifikátor	600065294
Právní forma	příspěvková organizace
Zastupující	Jana Záhořová
Zřizovatel	Obec Trhanov
Místo inspekční činnosti	345 33 Trhanov 33
Termín inspekční činnosti	22. 5. a 30. 5. 2017

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání podle § 174 odst. 2 písm. b) zákona 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném, a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů, zjišťování a hodnocení naplnění školního vzdělávacího programu podle § 174 odst. 2 písm. c) školského zákona.

Charakteristika

Mateřská škola (dále „škola“) je umístěna v rekonstruované budově bývalé základní školy v centru obce. Je obklopena velkou zahradou, vhodně vybavenou pro rekreační i pohybové aktivity dětí. Záměrem Školního vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání (dále „ŠVP“) je vytvářet dětem příležitosti pro poznávání přírody a okolního světa, na jejichž základě budou rozvíjeny jejich individuální schopnosti a dovednosti. Škola má pro svoji činnost optimální materiální podmínky. V tomto školním roce je k předškolnímu vzdělávání přijato 49 dětí, které jsou rozděleny do dvou věkově smíšených tříd. V posledním ročníku před nástupem do základní školy je 14 dětí, z nichž čtyři mají odloženou povinnou školní docházku o jeden rok. K předškolnímu vzdělávání jsou přijaty rovněž děti z obcí Chodov a Pec pod Čerchovem a tři děti s odlišným mateřským jazykem.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Koncepční záměry školy, které jsou součástí ŠVP, reagují na současné trendy ve vzdělávání (předškolní vzdělávání vázat k individuálním potřebám a možnostem jednotlivých dětí, podporovat jejich tělesný rozvoj a zdravé životní návyky, vytvářet pozitivní klima ve škole a zvyšovat kvalitu vzdělávání). Koncepce však nemá stanoveny priority a kroky, které vedení školy spolu s pedagogy plánují učinit pro dosažení definovaných záměrů. ŠVP není zpracován v souladu s Rámcovým vzdělávacím programem pro předškolní vzdělávání (dále „RVP PV“), neboť nerespektuje vzdělávací obsah a podmínky dané tímto zásadním kurikulárním dokumentem. Jednotlivé vzdělávací oblasti nejsou ve vzdělávacím obsahu vyváženě začleněny a propojeny tak, aby bylo zachováno jeho integrované pojetí. V důsledku toho jednoduchá a jednotvárná vzdělávací nabídka nenabízí činnosti, které by odpovídaly nejen konkrétním možnostem a potřebám dětí, ale i výše uvedeným koncepčním záměrům. Podmínky vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami a dětí mimořádně nadaných nejsou zpracovány.

Pravidla k organizování činnosti školy jsou nastavena ve školním řádu a s jeho obsahem byli rodiče i zaměstnanci školy seznámeni. V průběhu inspekce byla nastavená pravidla respektována. Škola rovněž vytváří podmínky pro zajištění fyzického bezpečí dětí, o čemž svědčí absence dětských úrazů. K prevenci rizikového chování přispívá systém pravidel chování dětí v mateřské škole. Jeho účinnost se projevila v jejich ohleduplném chování vůči sobě. O podporu zdravého životního stylu dětí se škola snaží vyváženou skladbou jídelníčku s dostatkem ovoce, zeleniny, rybích a luštěninových pokrmů. Děti se stravují v jedné ze dvou tříd, kde je jim předkládána přesnídávka, oběd (složený z polévky, hlavního chodu a případně doplňku) a svačina. Ve škole mají děti celodenní pitný režim zajištěn. Jeho průběžné využívání je však omezeno nevhodným umístěním nádob s nápoji na chodbě mimo dosah dětí.

V rámci spolupráce s vnějšími partnery podporuje škola sounáležitost s obcí tím, že se aktivně podílí na různých kulturních akcích, svoji činnost prezentuje prostřednictvím výstav pořádaných obcí, popř. zveřejňováním článků v regionálním tisku. Záměrem spolupráce se sousední mateřskou školou, základní školou a základní uměleckou školou je organizování společných akcí v oblasti kultury, seznamování 5 – 6letých dětí s prostředím základní školy či rozvíjení dětí v hudební oblasti. Ve spolupráci se školským poradenským zařízením zajišťuje škola pro rodiče odborné přednášky a zjišťování školní zralosti. Každoročně pořádá pro děti sportovní odpoledne, čímž je podporována jejich tělesná zdatnost a pohybová kultura. Několikrát ročně organizuje pro rodiče společná posezení v období svátků, rozloučení s předškoláky apod.

Přístup vedení školy v oblasti řízení pedagogických procesů je málo důsledný. Pedagogický rozvoj podněcuje ředitelka jen v malé míře, neboť hospitační činnost neprovádí. Tím není učitelkám poskytována objektivní zpětná vazba k jejich práci. Při vyhodnocování kvality pedagogických procesů ředitelka vychází pouze z pololetního hodnocení tříd a jejich objektivitu již žádným způsobem neověřuje. Metodickým vedením začínající učitelky je pověřena třídní učitelka. Ředitelka u začínající učitelky provádí orientační vstupy, které písemně vyhodnocuje. V ŠVP je systém vnitřní evaluace nastaven, ale procesy vyhodnocování jsou prováděny nedůsledně. Úspěšnost naplňování ŠVP je formou analýzy hodnocena jedenkrát za tři roky sice ve všech oblastech, ale velmi zběžně. Přestože jsou uvedena zjištění, která se škole nepodařilo naplnit, opatření, jež by vedla ke zlepšení, stanovena nejsou. V důsledku toho neposkytuje autoevaluace školy zpětnou vazbu ke korekci vlastní činnosti a neslouží jako východisko pro další práci. Ředitelka se profesně rozvíjí nesystematicky, neboť svoje další vzdělávání plánuje nahodile. Zaměření na rozvoj manažerských dovedností zcela chybí, což se negativně projevilo v úrovni řízení pedagogických procesů.

Ve spolupráci se zřizovatelem zajišťuje ředitelka kvalitní materiální podmínky, škola má k dispozici dostatečné množství hraček, didaktických pomůcek i výtvarného a pracovního materiálu. Vlastní prostředí školy je čisté, třídy i chodby jsou esteticky vyzdobené kvalitními výtvarnými pracemi dětí.

Podmínky odborné kvalifikace splňují všechny čtyři pedagogické pracovníce včetně ředitelky. Další profesní rozvoj pedagogů ředitelka cíleně neplánuje. Učitelky se dále vzdělávají, ale výběr seminářů se odvíjí od jejich osobního zájmu. V důsledku toho uplatňují pedagogický styl, který je zaměřen spíše na výsledky vzdělávání, než na metodické postupy odpovídající specifice předškolního vzdělávání, jeho integrované podobě a činnostní povaze. Učitelky tak jen ojediněle hledají cesty, jak pracovat s dětmi efektivněji, s cílem naplňovat filozofii ŠVP, tzn. respektovat vývojová specifika dle věku dětí, vytvářet prostor pro jejich seberealizaci, vázat vzdělávání k individuálním potřebám dítěte.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Způsob, jakým je realizováno plánování vzdělávací nabídky ve třídách vede k tomu, že učitelkami není cíleně uplatňován integrovaný přístup. Záznamy v třídních knihách dokládají, že při plánování vzdělávací nabídky stále upřednostňují dříve využívaný systém uspořádání „učiva“ do výchovných složek. V důsledku toho nedocházelo k propojování očekávaných výstupů z více oblastí a vzdělávání zejména 5 – 6letých dětí tak probíhalo převážně na základě předávání a přijímání hotových poznatků. Tím, že vzdělávání nebylo dostatečně promyšleno vzhledem k cílům, pestrost metod a forem práce byla omezena. Využití vnitřní motivace k aktivizaci dětí zcela chybělo. V této třídě bylo upřednostňováno frontální vzdělávání s výrazným výskytem metody řízeného rozhovoru. Nároky na děti nebyly diferencované, převažovalo předávání hotových poznatků a příliš racionální výklad. Učitelka kladla důraz na pamětní učení a mechanickou reprodukci. Děti byly zahlcovány podněty a informacemi bez rozvíjení jejich schopnosti s nimi pracovat. Vzdělávání neprobíhalo integrovaně, aktivity podporující objevování, kladení otázek, tvořivost a iniciativu dítěte zcela chyběly. Průběh vzdělávání ve třídě mladších dětí ve větší míře podporoval jejich přiměřenou samostatnost, spolupráci, vzájemnou komunikaci a aktivitu. Učitelky v obou třídách přehledně evidují vzdělávací výsledky každého dítěte, k tomuto účelu využívají kvalitní formuláře. Vzhledem k tomu, že v ŠVP nejsou vymezeny časové etapy evidence vzdělávacích výsledků, jejich písemné dokumentování probíhá v nepravidelných intervalech. Tím učitelky snižují opodstatněnost pedagogické

diagnostiky, tj. s pomocí diagnostických aktivit přizpůsobovat vzdělávací nabídku rozdílným možnostem a potřebám dětí.

Hodnocení výsledků vzdělávání

V důsledku nepravidelného zjišťování aktuálních informací o výsledcích vzdělávání dětí je škola schopna podávat informace o výsledcích a pokroku jednotlivých dětí v omezené míře. Záznamy v třídních knihách dokládají, že velká pozornost je zejména u 5 – 6letých dětí věnována rozvoji kognitivních schopností, zejména v oblasti předmatematických a předčtenářských dovedností. Děti v těchto oblastech dosahovaly očekávaných výstupů nad rámec RVP PV, mechanicky a rutinně reprodukovaly naučené pojmy. K samostatným řečovým projevům však dostávaly málo příležitostí, stejně jako k samostatnému řešení konkrétních poznávacích situací. V důsledku autoritativního vedení neměly děti prostor pro samostatné rozhodování při plnění úkolů, veškeré činnosti včetně výtvarných vykonávaly přesně dle pokynů učitelky. V souvislosti s uvedeným pedagogickým stylem byly nejstarší děti málo zapojovány do rozhodování, čímž byla potlačována jejich odpovědnost, samostatnost a sebekontrola. Ze záznamů v třídní knize je zřejmé, že vzhledem k absenci integrovaného učení nejsou cíleně naplňovány dílčí kompetence týkající se podpory a rozvoje sociální gramotnosti dětí. Z výše uvedeného vyplývá, že se učitelky vyhodnocováním vzdělávacích výsledků a jejich souladu s očekávanými výstupy dle RVP PV zabývají pouze formálně, a že vzdělávací nabídka není pro jejich dosahování dostatečně přizpůsobena.

Úspěšnost dětí při ukončování jejich vzdělávání škola vyhodnocuje jednorázově a pouze částečně dokáže doložit procesy a výsledky tohoto hodnocení. Opatření ke zkvalitňování vzdělávání dětí nezpracovává.

Při přijímání dětí škola respektuje právní předpisy, školní akce organizuje tak, aby byly všem dětem finančně přístupné. Pro děti s odloženou povinnou školní docházkou učitelky stanovují individuální zaměření, s cílem eliminovat nerovnosti, kvůli kterým jim byla odložena školní docházka. Škola však dostatečně nepečuje o posilování sociálních a personálních dovedností dětí.

Závěry

Hodnocení vývoje

- od září 2016 zajišťují předškolní vzdělávání čtyři pedagogické pracovnice z důvodu navýšení počtu přijatých dětí
- škola byla vybavena novým nábytkem a lehátko
- od poslední provedené inspekční činnosti se snížila úroveň pedagogického vedení a poskytovaných metod a forem práce.

Silné stránky

- škola je vybavena dostatečným množstvím hraček a pomůcek, prostředí tříd je estetické a podnětné.

Slabé stránky

- škola nemá ŠVP v souladu s RVP PV, v důsledku toho nejsou jednotlivé vzdělávací oblasti začleňovány vyváženě

- vedení školy řídí pedagogické procesy jen v malé míře, pedagogický rozvoj školy podněcuje pouze nahodile
- vzdělávání není dostatečně promyšleno vzhledem k cílům, děti mají málo příležitostí k vlastní aktivní práci, vzdělávací výsledky nejsou evidovány systematicky
- vzdělávací nabídka pro dosahování očekávaných výstupů není dostatečně přizpůsobena potřebám a možnostem jednotlivých dětí, opatření ke zkvalitňování vzdělávání škola nezpracovává
- škola cíleně nepečuje o posilování sociálních a personálních dovedností a o nácvik komunikačních dovedností dětí.

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- ŠVP zpracovat v souladu s RVP PV
- pedagogické vedení školy systematicky a komplexně orientovat na monitorování, vyhodnocování a následné přijímání opatření ke zlepšení stavu
- uplatňovat vzdělávací a organizační strategie podporující individualizaci vzdělávání.

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona ukládá ředitelce školy ve lhůtě do 31. 8. 2017 písemně informovat Českou školní inspekci, jak byly nedostatky odstraněny a jaká byla přijata opatření.

Zprávu zašlete na adresu Česká školní inspekce, Plzeňský inspektorát, Koperníkova 26, 301 00 Plzeň, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9) nebo na e-podatelnu csi.p@csicr.cz s připojením elektronického podpisu.

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Zřizovací listina Č.j.:121/2002, vydaná Obcí Trhanov ze dne 19. 9. 2002 s účinností od 1. 1. 2003
2. Rozhodnutí KÚPK ve věci návrhu na zápis změny v údajích uvedených v rejstříku škol a školských zařízení č.j. ŠMS/6682/05 ze dne 4. 11. 2005, s platností od 1. 10. 2005
3. Výkaz o mateřské škole S 1-01 k 30. 9. 2016
4. Výkaz o ředitelství R 13-01 k 30. 9. 2016
5. Potvrzení ve funkci ředitelky Mateřské školy Trhanov ze dne 11. 4. 2016 na dobu neurčitou
6. Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání s motivačním názvem „Jen si děti všimněte, co je krásy na světě“, s platností od 1. 9. 2016

7. Analýza výchovně-vzdělávací činnosti 2013 - 2016
8. Školní řád Mateřské školy Trhanov, vydaný 30. 8. 2016, s účinností od 1. 9. 2016
9. Školní matrika (žádost zákonného zástupce o přijetí dítěte k předškolnímu vzdělávání, evidenční list, rozhodnutí o přijetí dítěte k předškolnímu vzdělávání rozhodnutí o odkladu povinné školní docházky o 1 rok)
10. Rozpis přímé a nepřímé pedagogické činnosti – 2016/2017
11. Plán dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků
12. Záznamy z orientačních vstupů u začínající učitelky
13. Plán pedagogických rad a provozních porad
14. Záznamy z pedagogické rady
15. Kniha úrazů
16. Třídní vzdělávací programy platné pro šk. rok 2016/2017
17. Docházka dětí – září 2016 – únor 2017
18. Třídní knihy – školní rok 2016/2017
19. Účetní výkazy k 31. 12. 2016
20. Osobní spisy pedagogických pracovníků včetně dokladů o dosaženém vzdělání
21. Organizační řád školního stravování ze dne 1. 4. 2005 včetně dodatku ze dne 1. 1. 2012
22. Výdejky, jídelníčky a spotřební koš za období 09-12/2016 a 01-04/2017
23. Inspekční zpráva čj. ČŠIP-290/11-P ze dne 21. 4. 2011

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu Česká školní inspekce, Plzeňský inspektorát, Koperníkova 26, 301 00 Plzeň, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9) nebo na e-podatelnu csi.p@csicr.cz s připojením elektronického podpisu / na výše uvedenou adresu, a to k rukám ředitele inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

„OTISK ÚŘEDNÍHO RAZÍTKA“

Bc. Eva Brabcová, školní inspektorka

Bc. Eva Brabcová v. r.

Mgr. Iveta Němečková, školní inspektorka

Mgr. Iveta Němečková v. r.

Ing. Václava Matasová, kontrolní pracovnice

Ing. Václava Matasová v. r.

V Plzni 3. července 2017

Datum a podpis ředitelky školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

„OTISK ÚŘEDNÍHO RAZÍTKA“

Jana Záhořová, ředitelka školy

Jana Záhořová v. r.

V Trhanově 10. 7. 2017